

Perekonnaõigus – hetkeseis ja tulevikuväljavaated

LL.M Kai Kullerkupp

Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik

2001. aasta septembri lõpus konverentsil „Eesti tsiviilseadustik Euroopa eraõiguse kontekstis“ peetud ettekande teesidest:

- Eesti eraõiguse areng on jõudnud etappi, kus perekonnaõiguslike varaliste suhete regulatsioon, eeskätt seadusjärgne abieluvaraõigus, ei haaku enam väljakujunenud ühiskondlike ja majandusoludega. Eesti kehtiva seaduse järgne abieluvaraõigus ei paku piisavat normatiivset baasi, et luua tasakaalustatud ja piisavalt põhjalik regulatsioon.
- Seadusjärgse abieluvaraõiguse ümbertöötamisel ei ole peamiseks küsimuseks senise ühisvarasüsteemi säilitamine või mingi uudse vararežiimi sisseviimine. Oluline on tuua välja need põhieesmärgid, mida loodava abieluvarasüsteemiga saavutada tahetakse.

Perekonnaõiguse reformimise võimalused ja vajadused: alternatiivid uue perekonnaseaduse eelnõule

1. Status quo säilitamine

Peamised etteheited kehtivale perekonnaseadusele: deklaratiivsus ja üldsõnalisus, jalgujäämine arengule varaliste suhete osas, mittehaakuvus TsÜS-i teovõimekäsitlusega

Kitsaskohtade ületamise viisid: seaduse tõlgendamine lähtudes perekonnaõiguse ja laiemalt tsiviilõiguse aluspõhimõtetest, praktika järkjärguline ühtlustumine, lahendused eriseadustes

2. Värskenduskuur kehtivale perekonnaseadusele

„Kosmeetilist“ laadi parandused *versus* sisulised valikud

Võimalikud uuendused abikaasade varasuhete näitel: vara lahus- või ühisvaraks lugemise aluste täpsustamine, abikaasade vahelised tehingud, abielusuhete lõppemise mõju abikaasade varalistele suhetele, ühisvara jagamise kohustuslikkus abielu lõppemisel

3. Uue eelnõu väljatöötamine?

Eeskujude ja lähtematerjali valik, „poliitiliste“ karide vältimise väljavaated?